

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΘΗΝΗΣ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1879.

ΑΡΙΘ. 11

Ν.ΘΚΟΝ.

«Παίζουσαι αἱ μικραὶ κόραι ἐνησχολοῦντο εἰς οἰκιακὰς ἐργασίας.»

ΕΦΙΣΤΩΜΕΝ τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν εἰς τὰς ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι τοῦ παρόντος φυλλαδίου γνωστοποιήσεις.

Η ΦΙΑΕΡΤΟΣ ΚΟΡΗ

Ἦ ζωὴ εὐτυχισμένη!
Τὴν Θεὸν δοξολογῶ
Ὅτι εἶμαι μαθημένη
Νὰ ἐργάζομαι κ' ἐγώ.

Ἄθυμαί, στενοχωρεῖται
Ὅστις ῥάθυμος ἀργεῖ.
Καὶ τὰ θελητήρα στερεῖται
Ὅσ' αὐτῷ προσφέρ' ἡ γῆ.

Μητέρα μου, ἀπὸ καρδίας
Καὶ ψυχῆς σ' εὐχαριστῶ.
Τ' ἀγαθὰ τῆς ἐργασίας
Σοὶ εὐγνώμων χριστοῦ.

Συμβουλὴ μητρὸς φρονίμου
Καὶ παράδειγμα καλῶν
Λυπηρῶν ἐν τῇ ζωῇ μου
Μὲ ἀπήλασαν πολλῶν.

— Εἰς τὸ ἔργον, τέκνον, μείνε,
Μὴ φυγόπονον ἀργεῖς.
Ὁ ἐχθρὸς τοῦ ἔργου εἶναι
Ἄχθος μάταιον τῆς γῆς.

ΑΛΒΕ. ΚΑΤΑΧΟΥΖΗΝΟΣ.

ΑΡΤΟΣ ΜΗ ΜΕΝΕ

Ἦ ὀπισθεν εἰκονογραφία παριστᾷ δύο μικρὰς φιλέργους ἀδελφὰς, αἱ ὁποῖαι, ἐπειδὴ ἔνεκα ἑορτῆς εἶχον μείνει ἐν τῇ οἰκίᾳ, παιζοῦσαι ἐνησχολοῦντο εἰς οἰκιακὰ ἔργα, διότι εἶχον συνειθίσει πάντοτε ὅταν δὲν εἶχον ἐργασίαν νὰ εὐρίσκωσι τοιαύτην.

Ἦ κλίσις πρὸς τὴν ἐργασίαν εἶναι φυσικὴ εἰς πάντα ἄνθρωπον, ἀλλὰ ὅταν λάβῃ τις κακὴν ἀνατροφήν, ὅταν ἐκ μικρᾶς του ἡλικίας συνειθίσῃ εἰς τὴν ἀργίαν, καταστρέφεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ φυσικὴ αὐτῆ κλίσις, καὶ ὁ γενόμενος ὀκνηρὸς δυσκόλως δύναται νὰ ἐπανέλθῃ πάλιν εἰς τὴν ἐργασίαν.

Ἦ ἐργασία εἶνε ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἢ δὲ ὀκνηρία εἶνε ἡ κατάρα. Ὁ ἐργαζόμενος πάντοτε εὐτυχεῖ, ὅποια δὴποτε δυστυχεῖς περιστάσεις καὶ ἂν τῷ συμβῶσι· τῶσον ἢ ἐργασία εἶνε κοινὸς νόμος ὄλων τῶν πλα-

σμάτων τοῦ Θεοῦ, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ ἔλογα ζῶα ἐργάζονται, μάλιστα δὲ τινα τῶσον ἐπιμελῶς καὶ ἀρμονικῶς! Καὶ τίς δὲν γνωρίζει μετὰ πόσης ἐπιμελείας συλλέγει τὴν τροφήν του ὁ μύρμηξ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ θέρους ἀπὸ πτωκῆς μέχρις ἐσπεράς;

Ἐκτός ὅτι ἡ ἐργασία ἐπιβάλλεται ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶνε καὶ ἀναγκασιότατη διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀνθρώπων. Τίς μὴ ἐργαζόμενος δύναται νὰ ζῆσθ; Βεβαίως οὐδεὶς. — Ὁ ὀκνηρὸς καὶ ἀεργὸς ἐκτός ὅτι δύναται νὰ στερηθῆται τῶν μέσων τῆς συντηρήσεώς του, περιφρονεῖται ὑπὸ ὄλων, δὲν ἔχει φίλους καὶ καθίσταται τὸ βῆρος τῆς κοινωνίας.

Ἦ ἐργασία εἶνε πολὺτιμος, καὶ δι' αὐτὴν τὴν συντήρησιν τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου. Ἦ ἐργασία δίδει τὴν κίνησιν εἰς τὸ σῶμα, ἐνασχολεῖ καὶ ἀναπτύσσει τὴν διάνοιαν καὶ δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπον νὰ σκεπτήται πάντοτε περὶ τοῦ ἰδιοῦ σώτου του. Πολλοὶ ἀεργοὶ νομίζοντες ὅτι τυραννοῦνται ἀπὸ διαφορῶν παθῶν κατέφυγον εἰς ἰατροὺς νὰ ζητήσωσι σωτηρίαν· ἀλλὰ οἱ ἰατροὶ γνωρίζοντες ὅποιον κακὸν εἶνε ἡ εὐλειψίς τῆς ἐργασίας ἐπέστησαν εἰς αὐτοὺς ὡς τὸ μόνον ἱατρικὸν τὴν ἐύρεσιν ἐργασίας. Ὅλοι οὗτοι ἐφήρυσαν τὸ μέσον αὐτὸ ἑλευθερώθησαν καὶ ἦσαν εὐγνώμονες εἰς τοὺς ἰατροὺς των, οἱ ὅποιοι τοὺς ἔσωσαν ἀπὸ φοβερῶν κακῶν, τὴν ἀεργίαν.

Ἐν γένει οἱ μικροὶ φίλοι «τῆς Διαπλάσεως» πρέπει νὰ ἔχωσι πρὸ ὀφθαλμῶν των πάντοτε, ὅτι ἡ μόνη ὁδὸς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν εἶνε ἡ ἐργασία. Ἄς μιμηθῶσι τὰς δύο μικρὰς κόρας τῆς εἰκόνης καὶ ἄς ζητήσωσι καὶ αὐτοὶ ἐργασίαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν διασκεδάσωσι· διότι τίποτε δὲν εἶνε γλυκύτερον παρὰ νὰ βλέπῃ τις ὅτι κατῳθεύσεν ἐργαζόμενος νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς ἔρας του εἴτε ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἴτε ὑπὲρ τοῦ πλησίον του. Ἄς συνθείσωσιν οἱ μικροὶ μας φίλοι εἰς τὴν ἐργασίαν τώρα ὅτε ἔχουσι καιρὸν, διότι:

Τὸ πρῶτον βῆμα τῆς ζωῆς τὸν δρόμον μας ἀνοίγει
Καὶ ἡ εὐθὴ, ἢ μὴ εὐθὴ,

Τὸ δεύτερον ἀκολουθεῖ
Καὶ εἰς τιμὰς ἢ ἐνεδὸς τὸ στάδιόν μας λήγει.
ΜΙΑΤ. Η.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΦΟΙΒΟΣ

Τὸ ἀκόλουθον συμβεβηκὸς ἐγένετο εἰς μίαν ἐκ τῶν καλλιτέρων συνοικιῶν τῶν Ἀθηνῶν. Μὰς ὑπεθυμίζει δὲ τὴν γνωστὴν ταύτην ἀλήθειαν: ὅτι ζῶμεν εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ κάμνωμεν τὸ καλὸν πάντοτε ὁσάκις μᾶς παρουσιάζεται ἡ περίστασις. Ἦ ἀγαθότης μας; πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν ἀλόγων ζῴων, τὰ ὅποια ἐπειδὴ ἴσα ἴσα εἶνε ἀσθενῆ καὶ ἀνυπεράσπιστά, ἔχουσιν ἀνάγκη τῆς εὐπλαγχχίας μας. Δὲν πρέπει νὰ μιμώμεθα τοὺς σκληροὺς αὐτοὺς παίδας, οἵτινες βρσανίζουσι τὰ ἀτυχεῖ ζῶα, καὶ παίζουν τρωμάζοντες καὶ κακοποιούντες· μάλιστα αὐτὰ ἀνευ οἴκτου.

Ἦ Πολυζένη Δ. ἀνετράφη μὲ τὰ αἰσθητά αὐτὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πραότητος, εἶνε δὲ πάντοτε προθυμὴ νὰ βοηθῇ τοὺς πάσχοντας.

Ἡμέραν τινὰ, ἐνῶ ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, εἶδεν ἔξωθεν τῆς οἰκίας τῆς εἰς μίαν γωνίαν ἕνα μικρότατον κύνα, τοῦ ὁποίου ἡ ὠραία μορφή ἐξέφραζε ταπεινώσιν καὶ ἐζήτηε προστασίαν. Ἦτο Νοέμβριος καὶ ὁ καιρὸς ἦτο ψυχρὸς, φυσικὸν ἦτο διὰ τὴν Πολυζένην νὰ εὐπλαγχχισθῇ τὸ κινάριον αὐτό, ἀλλ' ἐπρεπε πρῶτον νὰ βεβαιωθῇ ἂν δὲν ἀνήκεν εἰς τινα ἐκ τῶν γειτόνων, τοῦ ὅ ὑπερ καὶ ἔπραξε παρενθύς. Οὐδεὶς ὅμως εὐρέθη κύριος τοῦ δυστυχῆ αὐτοῦ πλάσματος. Τί νὰ κάμῃ ἡ Πολυζένη; Τὸ λαμβάνει ἀμέσως εἰς τοὺς βραχίονάς τῆς καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς ὅπως τῇ ἐπιτρέψωσι νὰ φιλοξενήσῃ τὸν μικρὸν κύνα ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον. Μετὰ τινὰς δυσκολίας, ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς τῆς, ἡ ἀδελφὴ τῆ ἐδόθη, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἐρωτήσωσιν εἰς ὅλην τὴν συνοικίαν ἂν δὲν ἀναζητῆται ὑπὸ τινος τὸ πλανηθὲν ζῶον. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐδήλωσαν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ἠρώτησαν πανταχοῦ μήπως εὐρέθῃ ὁ κύριός του, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡμέραν λοιπὸν παρ' ἡμέραν ὁ μικρὸς Φοῖβος μετὰ τὰ καλὰ προτερήματά του προσέβλεψε τὴν ἀγάπην ὄλων ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὥστε ἤθελε τοῖς

προξενήσει μεγάλην λύπην ἐὰν ἀπεχωρίζετο ἀπ' αὐτῶν. Ἀκαταπαύστως ἐξεδήλου τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τοὺς νέους κυρίου του διὰ μυριάων εὐγενῶν καὶ θωπευτικῶν τρόπων. Ἐὰν ἤκουε κτύπον εἰς τὴν θύραν, ἀμέσως ἐτρεχεν. Ὅταν ὁ γραμματοκομιστὴς ἔφερεν ἐφημερίδας ἢ ἐπιστολάς, ὁ Φοῖβος τὰς ἐλάμβανε μὲ τὸ στόμα καὶ, ὡς νὰ τοῦ ἔλεγον: δόσε τὰς εἰς τὸν πατέρα, κατπυθόνετο πρὸς τὸν κύριόν του, καὶ, χωρὶς ποτε νὰ διδαχθῇ, στηριζόμενος ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν τῷ προσέφερεν ὄρθιος, ὅ, τι ἐκράτει. Ἐνοεῖται ὅτι ἀντημοίβετο ὁ κόπος του μὲ ὀλίγον σάκχαρον, ἀλλὰ τοῦ ἤξιζεν. Αἰσθανόμενος τὴν ἀξίαν τῆς καθαριότητος, μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως προσεφερετο νὰ καθαρισθῇ. Ὅταν ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸν καθημερινὸν περίπατον δὲν εἰσέρχεται τὴν θύραν ἐὰν δὲν τῷ ἐδίδοτο ἡ ἀδελφὴ. Τὴν δειλὴν, ὅταν ἡ Πολυζένη ἐπανήρχετο ἀπὸ τὸ σχολεῖον, τῆς ἔκαμνε μυρτίες τρέλλας εἰς ὑποδοχὴν, ἀλλ' ἄμα τοῦ ἔλεγε μετὰ σοβαρότητος ὅτι πρέπει νὰ ἡσυχάσῃ, τῆς ἐπίλειε τὰς χεῖρας καὶ ἔμενε φρόνιμος μέχρι τῆς πρῆτης τῆς ἐπαύριον, ὅτε ἀπεχαιρέτα πάλιν τὴν Πολυζένην ἀπερχομένην εἰς τὸ σχολεῖον. Εἶχε τὴν συνήθειαν, ὅταν ὁ κύριός του ἐξήρχετο, νὰ τὸν παρατηρῇ ἀπὸ τοῦ παραθύρου. Εἰς πᾶσαν δὲ στιγμὴν παρεμόνευε τὴν ἐπάνοδόν του διὰ νὰ τὴν ἀναγγεῖλῃ μὲ χαρμωσοῦνος φωνάς.

Πολλοὶ δυσχυρίζοντο ὅτι ὁ Φοῖβος ἦτο κακομαθημένος μὲ τὰς τόσας θωπείας, ἀλλ' εἶπετέ μοι, παρακαλῶ, πῶς ἠδύνατό τις νὰ μὴ ἀγαπᾷ ἐν τῷσφ μικρῶν ζῴων ἀπὸ τὸ ὅποιον οὐδὲν ἄλλο ἔλειπεν εἰμὴ ὁ λόγος, καὶ τὸ ὅποιον ἐδείκνυε τὴν τρυφερότητα καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς εὐεργέτας του;

Ἦ εὐχάριστος αὕτη ζωὴ διήρκεσεν ἐν ἔτος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην ἐκτακτος περιστάσις ἠνάγκασε τὴν οἰκογένειαν νὰ ἀπέλθῃ εἰς μακρὸν ταξίδιον, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο ἀδύνατον νὰ προσληθῇ καὶ ὁ Φοῖβος. Τί ἐπρεπε λοιπὸν νὰ γίνῃ; Ἀνάγκη νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἀπ' αὐτοῦ—πράγμα θλιβερώτατον—καὶ νὰ εὐρωτῶν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος ἤθελε τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν περιποιεῖ-

σθαι, εάν τῶ τὸν παρέδιδον. Ἡ Πολυξένη εἶχε θείαν ἥτις κατέκειε εἰς τὴν ἐξοχὴν καταμόναχον ἐντὸς μικρᾶς τινος οἰκίας περικυκλωμένης ὑπὸ ὠραίου κήπου. Ἦλθον γὰρ τὴν ἐπισκεφθῆαι καὶ τῆς διηγήθησαν τὴν ἀμνηχανίαν εἰς ἣν εὗρισκοντο διὰ τὸν φοῖβον. Ἡ καλὴ αὕτη θεία Πηνελόπη, αὐτὴ εἶπε τ' ὄνομά της—παρηγόρησε τὴν ἀνεψίαν τῆς εἰπούσα, ὅτι θέλει περιποιηθῆαι κάλλιστα τὸν φοῖβον, εάν τῆς τὸν ἀφήσουν. Οὕτω λοιπὸν ὁ καλὸς μας φοῖβος παρεδόθη εἰς τὴν νέαν κυρίαν του, οἱ δὲ εὐεργέται του ἀνεχώρησαν.

Ἀφοῦ ἡ Πολυξένη καὶ οἱ γονεῖς της ἔρθασαν εἰς τὴν νέαν πόλιν, ἔλαβον μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρὰ τῆς θείας Πηνελόπης ἐπιστολὴν ἐν τῇ ὁποίᾳ πολλὰ ἐνδιαφέροντα ἦσαν γεγραμμένα περὶ τοῦ μικροῦ κυνός. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁ δυστυχὴς φοῖβος, λυπούμενος διότι δὲν ἔβλεπε τοὺς φίλους του τοὺς ὁποίους τόσοσ ἠγάπα, οὔτε γὰρ ῥάγγ' ἤθελεν οὔτε γὰρ πῖρ. Εἶχε μείνει ἀκίνητος εἰς μίαν γωνίαν καὶ παρεπονείτο θλιβερῶς διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς τύχης του. Ἡ καλὴ θεία, λυπούμενη αὐτόν, τὸν ἔλαβεν εἰς τὸν περίπατον ὁ καθαρὸς ἀήρ καὶ ὁ ἥλιος τὸν ἀνεζωογόνησαν καὶ ἤρχισε νὰ κυλιέται εἰς τὴν χλόην, ἔτρεχε δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ καὶ ἔκαμνε μυριάς θωπείας εἰς τὴν φίλην του. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ ὕγεια του ἐπανῆλθε καὶ ἔγεινε καλὸς ὅπως ἦτο καὶ μετὰ τὴν Πολυξένην καὶ τοὺς γονεῖς της.

Τώρα δὲ ἰδόντες, μικροὶ μου φίλοι, ὅτι ἡ ἀφοσίωσις τοῦ φοῖβου δὲν ἦτο προσπεποιημένη, καθὼς συμβαίνει εἰς μερικοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ὅτι ἠδύνατο καὶ ἦτο πρόθυμος νὰ τὴν ἀποδείξῃ.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου μίαν ἡμέραν πολλὴ ὠραία, ἡ θύρα τοῦ κήπου ἦτο ἡμιάνοικτος ἡ θεία Πηνελόπη συνδιελέγετο ἐντὸς τοῦ δωματίου μετὰ τινος κυρίας ἥτις εἶχεν ἔλθει εἰς ἐπίσκεψίν της, ὁ δὲ φοῖβος εἶχε τοποθετηθῆ κατὰ τὸ σῦνθηες πλησίον της. Πρέπει νὰ σὰς εἶπω ὅτι ἐντὸς τοῦ κήπου ὑπάρχουσι πολλὰ ὄπωρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ θεία Πηνελόπη εὐχαρίστως

δίδει εἰς τοὺς εὐγενεῖς καὶ φρονίμους παῖδας τοὺς ὁποίους γνωρίζει, οὐδέποτε ὁμοῦ εἰς παιδας ὀκνηροὺς καὶ λαίμαργους ἢ ἀπειθεῖς. Αἰτιῶν, παιδίαν τι, ἕως δάδεκα ἐτῶν ἡλικίας, ἐπωφελοῦμενον τοῦ σκότους τὸ ὅποιον ἤρχισε νὰ ἐξαπλοῦται μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ εὗρον τὴν θύραν ἀνοικτήν, εἰσῆλθε κρυφίως εἰς τὸν κήπον καὶ ἤρχισε νὰ κόπη τὰς καλλιτέρας σταφυλάς. Ὁ φοῖβος ἐτέντωσε τὰ ὦτα, ἀκούσας τὸν ἔκτακτον τοῦτον κρότον, μετ' ὀλίγας δὲ στιγμᾶς σκάνεται ἡσύχως καὶ διευθύνεται πρὸς τὸν κήπον. Κοθὼς παρετήρησε τὸν μικρὸν κλέπτην, ἐφόρησεν ἐπ' αὐτοῦ γαυγίζων δυνατὰ, καὶ τὸν συνέλαβεν ἀπὸ τῆς κνήμης. Τὸ παιδίον, διὰ νὰ διαφύγῃ τοὺς ὀδόντας τοῦ κυνός, τῶ κατέφερε λάκτισμα. Ὁ φοῖβος ἐξέβαλε θρηνώδη φωνήν, ἀλλ' ἀμέσως ἀνεγερθεὶς φωνάζει ἰσχυρότερον καὶ συλλαμβάνει τὸν ἄρπαγα ἀπὸ τοῦ πανταλονίου, μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ πλέον. Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἡ θεία Πηνελόπη καὶ ἡ φίλη της, ἀκούσασαι τὰς φωνάς, ἔτρεξαν διὰ νὰ ἴδωσι τί τρέχει. Εὗρισκονσι λοιπὸν τὸν παιδα κρητούμενον ὑπὸ τοῦ φοῖβου, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον. Ἐνοεῖται ὅτι ὁ κλέπτης συνέληφθη. Ἦτο παιδίον τῆς γειτονίας, γνωστὸν πρὸς πάντας διὰ τὴν ὀκνηρίαν του καὶ τὴν λαίμαργίαν καὶ διὰ τὰς λύπας τὰς ὁποίας ἐπροξένει εἰς τοὺς γονεῖς του. Ἡ τιμωρία τὴν ὁποίαν τοῦ ἔκαμνεν ὁ φοῖβος ἦτο ἀρετὴ, διὰ τοῦτο ἡ θεία Πηνελόπη καὶ ἡ φίλη της ἠρέσθησαν νὰ τὸν ἐπιπλήξωσι καὶ νὰ τὸν νοθετήσωσιν. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ μάθημα αὐτὸ δὲ τὸν ὠφελήσῃ καὶ ὅτι δὲ διορθωθῇ.

Ὁ δὲ φοῖβος βεβαίως ἀντιμωίρη μετὰ μυριάς θωπείας καὶ μετὰ ὠραιότατον φαγητόν, εὐκόλως δὲ δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσον προσελκύει καθ' ἐκάστην τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς κυρίας του, ἡ ὁποία ζῆ ἡσύχως, διότι εἶνε βεβαία ὅτι πιστὸς φύλαξ ἐπαγρυπνεῖ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας της.

Σ. Π. Π.

ΤΟ ΣΚΑΒΩΜΕΝΟ ΠΟΥΛΙ

Ἐνα ζωοφόρο πουλάκι
Ἡ Ἀνθούλα εἶχε πιάσει
Καὶ κλωστή στὸ ποδαράκι
Πῆρ' εὐθύς νὰ τοῦ περάσῃ.

Τὸ καυμένο δὲν ἠμπόρει
Νὰ πετάξῃ ὕψηλά,
Ἡ κλωστή τὸ στενοχώρει,
Καὶ ὑπέφερε πολλά.

Ἡ Ἀνθούλα τοῦ μιλᾷσι
Ἄ Ἡ κλωστή αὐτὴ ποῦ φέρεται
Τι ὠραία ποῦ σου πᾶσι !
'Αλλὰ, πῶς !... Δὲν ὑποφέρεται ;

Νά ! ἀμέσως τὴν ἀλλάξω,
Κύττα, νά ! μεταξωτῆ
Εἰς τὸ πόδι σου πῶς βάζω.
Πῶς ! δὲν χαιρίζεις καὶ γι' αὐτῆ ;

Νά λοιπὸν καὶ δακτυλίδι
'Ασημένιο σου περνᾶω,
Ὡς λαμπρότατο στολίδι,
Καὶ στὸ στόμα σέ φιλάω. »

Καὶ γιὰ τοῦτο δὲν ἐχάρη
Τὸ ταλαίπωρο πουλί,
Οὐδὲ ἤθελε νὰ πᾶρῃ
Τῆς Ἀνθούλας τὸ φιλί.

Είπε τένος : « Ένα άλλο από μάλακα, τίς το! Αναμάλει 94 σου βάλει, και 94 χαίρεις, υπάκουω. »

« Αλλ' εκείνο άρσενον : « Ή μετέξι, ή άνω, « Ή άνω, δέν με πέθει Χωρίς δίψη να περνώ. »

Είπα πάντα σκαδωμένω και ματαίως κομμάσι, « Αφού η' έγειε θα βρισκω, τ'ά χουσαφίε να μου βάλιτε. »

Μάθε δέ αν άλλω χαίρων και το έγραυ γιά τ'αυτ' τους χυμούς δερμάτος να φέρουν, οι β ε σ μ ο ι είναι δ ε σ μ ο ι β

F. A. O.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΙΑΟΣΟΦΟΣ

ΚΑΙ Ο ΑΝΕΙ ΕΛΑΙΟΥ ΦΑΝΟΣ

Έγω να είε: ομλήτω, άγαπητοι μου άναγνώσταί, περί του μικρού έκείνου Εσωφώντος, περί του όπολου και η θεοσοφική Σ. II. II. έγραψεν εις το φυλάκιον του παρθέοντος 'Οκτωβρίου.

Είχον και ένω άκουσα πολλά κατά περί του περιού αυτού, αλλά δέν τον ένώριζόν. Αβν άνωμαι να είε περιγράφω τον θαυμασιών μου και την εύχαριστίαν τήν όποίαν ηθάξθην, ότε μίαν έστρέψαν του 'Οκτωβρίου έγνώρισα αυτόν εις μίαν φιλικήν μου άπογευσιαν, όπου έτυχε να συμπανερυθθί και αυτός μετά των γονέων του. Από τής έσπέρης έκείνης έπεσθην και ένω και όποι άλλω ησαν παρόντες ότι ο Εσωφών 94 γινι σπουδαίος άνθρωπος όταν μεγαλώσθι. Ακούσατε δέ πθην έρχημάτιστα την ιδέαν αυτήν περί το Εσωφώντος :

Έν πρώτοις πρέπει να μάητε ότι ο Εσωφών μόλις είνε έδιδεκαετής την ηλικίαν, ήρχισε δέ να γίνεται έπιμαθής και σύννοος άπο τής προκής έκείνης καθ' ήν ο εδάδαφος του Ευδδουλος τώ έδωκεν αυτό το ωριον μάθημα. Τό έδιδεκαεθε βεβαίως όσοι άνέγνωτε το έννατον φυλάκιον ατής Διαπλάσεως. Από τής προκής έκείνης παρσάβον ηην όκτώ μήνες, αλλά, καθώς με διαβεβαίωσε και ο πατήρ του, εις το δια-

σπημα αυτό τον όκτώ μήνων ο Εσωφών έμαθε τόσα πράγματα μελετών και έρωτών, τόσον δε πολύ μετεβλήθη ο χαρκακτήρ του όντε ο πατήρ του μοι έλεγε :

« Όταν πρό δυο έβδομάδων έπεστρεψα άπο την Κωνσταντινούπολιν, όπου επί όκτώ σχεδόν μήνες διέμεινα δι' ύποθέσεις μου, έμνησα ότι τον Εσωφώντα με έχον όχι όκτώ μήνας να τον ίδω, αλλά όκτώ έτη ! Τόσον πολύ τον είχον προαδευμένον εις τας γνώσεις και την συμπεριφοράν του. »

Και πραγματικώς όταν ήκουσα τον Εσωφώντα να ομλήη περί πραγμαμάτων τά όποια όλίγιστοι μόλις εικοσαετείς νέοι γνώρίζουσι, έπιστευσα ότι ο πατήρ δέν μοι έμίλει όδτω δια να δώση άξιαν εις τον υιόν του μη έμπεδούσαν αυτόν, αλλά ότι μοι έλεγε την καθέστη άληθειαν.

Εις τήν συναστρέφον λουπόν έκείνην ήσαν και άλλω πολλά άνδρες και γυναίκες και τινε παιδία τής ηλικίας του, πότες δέ έθαμείον τον Εσωφώντα και έργον αυτόν τινε μάλα τον ήρώτων εκ περιεργείας περί πραγμαμάτων δυοκόλων εις τας έρωτήσεις των όποιων ο Εσωφών παρσάβον προσοδικίαν άπεκρίντο έπικρυφ. Αλλά μόλις μετά μετ'άλλη εύχαριστίας έδιδον προς αυτόν πληροφορίες τας όποιας άκαταπαύτως έστρεψα με τούτον εύχάριστον.

Ινωρίω μερικά παιδία τά όποια κατά κακήν συνήθειαν νομάου τους άναίτερος των δι' άνοτήριαν έρωτήσαν, όταν δι' έρωτώνται αυτοί υπ' άλλων, ειτε ούδαμάς άποκρίνονται λογικώς, ή, αν τύχη να ήσχησαν έκείνω περί του όποίου έρωτήσασαι, άποκρίνονται μετά ύπερφανείας και περιφρόσεως. Ο Εσωφών όμως ούδέ κατ' ελάχι στον όμιλόε προς τους τούτους μισούς παιδίε. Αί έρωτήσεις του Εσωφώντος άπεκρίνται ήσαν εύχάριστοι, φρόνιμοι, και περί πραγμαμάτων χρησίμων, αι δε άποκρίσεις του πρβήμοι και μετρώφρονες. Αν τούτο όσάκις φιλική τις οικογένεια προσκαλεί τους γονείς του εις συναναστρέφον, « Μη λησμονήσασαι, παραγγέλλαι, να φέρσθε τώ έσπερας και τον άγαπητόν Εσωφώντα εις τήν

εστρεφία μας, εάν δέν τον έμπούζωσι τά μαθήματά σου. »

Ένώ ο Εσωφών, καθώς είε είπον, μικροί μου φίλοι, διατεθείσάμεν όλους ήμας δια τής εύπορίας του, οι άλλω μικροί παιδίε, τρείς ή τέσσαρες τον άσθμούν, όστινες εύδύσαντο εν τή συναναστρέφη, εκάθηντο εις τό άκρον τής αμφοτέρης και διασεσείσάμεν λυότες ανήματα εκ ατής διαπλάσεως. Ο εις εξ αυτών εκάλετο Θεμιστοκλής και μόλις τήν ήμέραν έκείνην είχεν έλθει εις Αθήνας μετά του πατρός του δια να καταταχθί εις τό τυπνάσιον. Ένώ δέ κατ' έκείνην την στιγμήν ο Θεμιστοκλής όντος ήλθε πάλσιον τοι παραθύρου και παρατήρη τον επί τής όδοι καίμενον φανόν. « Περίεργον πράγμα ! πο-νός ει, πώς καισι αυτός ο φανός, ένω όντε περσάκιον έχει όντε φωτίζει ! Οι φανοί καθός βλάπτω των Αθηνών διαφέρουν πολύ άπο τους φανούς τής πατρίδος μου. — Ενω υοίται, είπον δι' άλλω παιδίε, διαφέρουν, όντα έδω καιόνται με γκά. » — « Τι πράγμα εις εις τό γκά ; η ήρώτησεν ο έπαρχιώτης Θεμιστοκλής, « ποί τό εύρασκουν ; πώς γίνεσαι αυτό τό γκά ; Έγω δια πρώτων φωνάξθης, μικροί μου άναγνώσταί, την άληθειαν εις τήν όπιαν είρήσασαι οι μικροί μας κάτοικοι τής πρωτεύουσής, όντες εις ούδέναν εκ των έρωτήσεων τούτων έννοήσαν να άποκριθώσι, αλλά έπεροφίθησαν να άποκριθώσι ότι εις έπιτηδες μηχάνη ήτις τό κατασκευάζει. Ο μικρός όμως Θεμιστοκλής δέν ήρεσθη εις τήν πληροφορίαν τούτην, αλλά δια να λήσθ τήν άπορίαν του έρήσασε προς τον πατέρα του, ό όποιος κατ' έκείνην την στιγμήν κατέγνωτο είσέτι να έρωτά τον Εσωφώντα περίεργούς έρωτήσεις, και τώ λέγει : « Τι πράγμα εις, πάτερ, αυτό τό γκά ; »

Ο κ. Θεμιστοκλής τότε εύόησεν τον Θεμιστοκλήα τον πατέρα των Εσωφώντων όποιον και προσκαίω να δώση εις τον υιόν του τας πληροφορίες τας όποιας έζηται περί του γκά. « Ο ! τό πράγμα εις άπλούστατον, κύριε Θεμιστοκλή, είπεν ο μικρός αυτός φη-

λόσοφος με τούτον εύγνώστιατον. Προσέξατε, και 94 είε καίμω να τό έννοήσθης σαφέστατα με άλλιας λέξεις. » Καί άμέσως ο Εσωφών άποκρίσεται προς τον οικουδίστον κ. Ακίμ. . . και τον παρακαλεί να τώ έπιτηδθί, να κείη μικρόν τι περίμα όπως άποδείξθι εις τον Θεμιστοκλήα πώς γίνεσαι τό γκά. Αφού έλασε τήν άδεια, έζηήσασε φίλδον χέρου και έρχημάτισε δι' αυτόν χαιών το όποιον άπέληγσεν εις μικρόν όπην. Κατόπιον κερτών δια τινος ψαλίδος τό χαιών με τό σπυριον προς τά κάτω και τήν μικράν όπην προς τά άνω, ήναψεν αυτό κάτωθεν δι' εως σπύριου.

Μετ' άλλιας στιγμής εκ τής άνω μικράς όπης έθήχασε πυκνός τις και λευκός καπνός, άνωθεν του όποίου άμα ο Εσωφών έπλησίασε τό άνημέλιον σπύριον, άμέσως παρήλθη μικρό τις και ζωμά φάδε, η όποια έκασε χωρίς να έσάπτωται του χέρου. « Ο ! τι παράδοξον φαινόμενον ! η βφώνασεν ο Θεμιστοκλής. — Α αυτός λουπόν ο λευκός καπνός είναι τό γκά, είπεν ο Εσωφών, τό όποιον εις τήν έλληνηκήν γλώσσαν λεγεται φωταίμιον. Ακουσον όμως τώρα, φίλε μου, ποί και πώς κατασκευάζεται τό φωταίμιον και δια τίνος μέσου έρχεται εις τους διάφορους φανούς τής πόλεως : « Υπέρχει προς τό βρειοδότηκόν μέρος των Αθηνών καταστήμα όπου κατασκευάζεται τό φωταίμιον. Εκεί ύπόχουσι τοποθετήσθαι πολλοί και μεγάλοι σωλήνες ό εις πάλσιον τώ άλλω. Ένθς των σωλήνων αυτών βέβαιον γαιάβραχος και άφου σφαλίσασαι καλάς τά σπυρια των σωλήνων άνάπτουσι κάτωθεν αυτόν πυλάν λογυάν. Μετ' άλλου οι ένθς των σωλήνων γαιάβραχος διαφανόμενα άρχίζουσι να έκβάλλουσι άέριον τι έν είδει καπνού άερατός. Αυτό εις τό φωταίμιον, όπου έξέρχεται εκ των μεγάλων σωλήνων δια μικρών όπων και φθάζει δια μέσου άλλων λεπτών σωλήνων εις μίαν δεξαμενήν πάλση ύψατος δια να καθαιρεθθί άλλων, έπειδή έχει όσην δύναμίστον και βλαβέρων. Εκ τής δεξαμενής έκείνης έξέρχεται τό φωταίμιον όλιγότερον ύσώδες και διακαθαρότα εις άλην τήν

πόλεν διὰ σωλήνων, οἵτινες εἶνε τεθειμένοι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὕδων, καὶ οὕτω φθάνει εἰς τοὺς φρυοῦς. Ἐκεῖ δοκιμάζει νὰ ἐξελεθῆ διὰ τῆς μικρᾶς ὀπῆς, ἀλλ' ἄμα φθάσῃ εἰς τὸ χεῖλος εὐρίσκει τὸν θάνατόν του καυόμενον ὑπὸ τῆς ἐκεῖ προσμενούσης φλογός, καθὼς εἶδατε καὶ εἰς τὸ πείραμα τὸ ὁποῖον σὰς ἔκαμα πρὸ ὀλίγου.»

«Εὐγε! εὐγε! Ξενοφῶν,» ἐφανόξαμεν ὅλοι μετὰ ἐνθουσιασμοῦ καὶ χειροκροτοῦντες, ἄμα ἡ διδασκαλία του ἐτελείωσεν. «ὦ! αὐτὸς θὰ γίνῃ μέγας ἄνθρωπος!» ἐφθόριζεν ὁ μὲν, «ἔχει ἔκτακτον πνεῦμα!» ἔλεγεν ἄλλος. «Ὅχι, κύριε,» ἀποκρίνεται ἡ μήτηρ τοῦ Ξενοφῶντος, τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ μου δὲν εἶνε ἔκτακτον. Αἱ! βεβαίως δὲν εἶνε βλάξ, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ καθὼς λέγετε, ἔκτακτον πνεῦμα. — «Ἀλλὰ πῶς γίνεται, κυρία, ἀνευ σπανίας εὐφυΐας νὰ μᾶς ἐκπλήσῃ μὲ τὰς ἀνδρικὰς ἀπαντήσεις του καὶ μετὰ τὴν τόσῃν πολυμάθειάν του;»

ἤρώτητα τὴν καλότυχον αὐτὴν μητέρα.

— Μὴ σὰς φαίνεται τόσον παράδοξον, κύριε. Ὁ υἱός μου ἀληθῶς δὲν ἔχει μὲν τὸ πνεῦμα ἔκτακτον, ἀλλ' ἔχει μεγάλην φιλοτιμίαν, ἐπιμέλειαν, ἀπομονήν, μισεῖ δὲ καθ' ὑπερβολὴν τὴν ἀργίαν.

Ἐνῶ ἐγὼ ἤτοιμαζόμην νὰ ἀπαντήσω πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Ξενοφῶντος, οὗτος ἀκούσας τὸν διάλογόν μας, καὶ ἐνοήσας ὅτι ἡ πρόθεσίς μου ἦτο νὰ ἀντικρούσω τὴν γνώμην ταύτην τῆς μητρὸς του, φωνάζει: — Διατί δυσκολεύεσθε, κύριε, νὰ πιστεύσητε τὴν μητέρα μου; Μήπως τάχα λησμονῆτε ὅτι:

Ἡ ἐπιμέλεια νικᾷ ὅλας τὰς δυσκολίας
Καὶ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς δρόμον εὐτυχίας!

Ἀπὸ ἐκείνης λοιπὸν τῆς στιγμῆς ἐσχημάτισα, μικροὶ μου φίλοι, τὴν πεποιθήσειν, ὅτι ὁ Ξενοφῶν θὰ γίνῃ σπουδαῖος ἄνθρωπος. Δὲν ἔχω δίκαιον νὰ φρονῶ οὕτω;

ΣΗ. Γ. ΚΟΚΟΛΗΣ.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ, ΧΕΛΩΝΗ ΚΑΙ ΟΦΙΣ

(Μῦθος).

Ἔνας βάτραχος σηκώθη ἀπ' τὸν ὕπνον του, καὶ βολύθει τὴν μυτίσσαν του κλεισμένην τῆς φωνῆς του βραχνιασμένην εἶχε τρομερῶς συνάχι....

— ἄρρωσταίνουσι οἱ βάτραχοι.

Κ' ἐπειδ' ἦτον ὁ καυόμενος

λίγο καλομαθημένος

κ' ἐφοβεῖτο μὴν αὐξήσῃ,

— ἂν κατάχαμα πατήσῃ,

ἡ βραχνάδα, τὸ συνάχι,

ἀνεβαίνει εἰς τὴν ῥάχην

μαῖε χελώνης ποῦ περνοῦσε

ἀπὸ τοῦ ποῦ κατοικοῦσε.

Μὲ τὰ τέσσερα πιασμένους,

κάθεται σὺν κολημένους,

καὶ μὴν πέσῃ ἐφοβεῖτο

σὺν θαλασσινῶς ποῦ ἦτο.

Ἡ χελώνη περπατοῦσε

μὰ αὐτὸς δὲν τὸ κουνοῦσε....

πότε ἐσκυρτε λιγάκι

γιὰ νὰ βρῆ λίγο φαγάκι

ἢ νὰ πῆρῃ λίγο νεράκι

σὲ κανένα χαντακάκι,

πότε πότε τραγουδοῦσε

ὅσο δυνατόν ἔμπορούσε,

πότε πάλι βλαστημοῦσε

τὴν χελώνα ποῦ ἀργούσε,
κ' ἔλεγε πῶς τὸ συχῆθη
τ' ἄλογό του, καὶ σὺν μάθῃ
τὴν καβάλα, θάβρη ἄλλο
γρηγόρο καὶ πῆδ μεγάλο.

Ἐγιατρεύθη τὸ συνάχι,
μὰ ὁ φίλος μας τὴν ῥάχην
δὲν τοῦ ἄρρεσε ν' ἀφίσῃ
καὶ στὸ χάσμα νὰ πατήσῃ
τοῦ καλάρου ἢ καβάλα,
καὶ δὲν φρόντιζε δι' ἄλλα,
μόνον διὰ τὸ φαγί του
καὶ γιὰ τὴν ἀνάπαυσί του.
Φουσκώσαν τὰ μάγουλά του,
πάχυνε καὶ τὸ κορμί του,
χρόνδρυνε καὶ ἡ φωνή του....

Ἐτρώγ' ἔπινε, γελούσε,
ἐκοιμάτο, ἐξυπνοῦσε,
σφύριζε, χοροπηδοῦσε,
ὄλουσε τοὺς περιγελοῦσε,
κ' ἔλεγεν αἰὶν ὁ κνηρία
εἶν' ἡ μόνη εὐτυχία....

Τέτοια ὁ φίλος συλλογιέται...
ὅταν ἐξαφρα πετιέται!

Ἔνα φεῖδι πλουμισμένο,
ἔνα φεῖδι πεινασμένο,
ἀπὸ κατ' ἀπὸ θυμάρη,
κ' ἄλλογο καὶ καβαλάρη
χύνεται εὐθὺς νὰ πιάσῃ
τὴν κοιλίαν του νὰ χορτάσῃ.
Ἡ χελώνη ἡ καυμένη
ἀπὸ τέτοια μαθημένη
καθὼς εἶδε τὸν ἐχθρό της
χώθηκε στὸ καυκαλό της.
Κλαίει ὁ βάτραχος, φωνάζει,
μάλαμα, ἀσῆμι τάξει,
τὴν καβάλα του ἀφίνει...
εἶχε πιά πολὺ παχύνει!!
καὶ τὰ πόδια μουδιασμένα
κ' ἀπὸ τάλογο πιασμένα
δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὰ κουνήσῃ
δὲν ἔμπορεῖ νὰ περπατήσῃ.

Ἦέθανε ἀδικημένος!
πολὺ νέος ὁ καυμένος!
στοῦ φεῖδιου δὲ τὴν κοιλίαν
ἔμαθ' ἀπ' τὴν ὁ κνηρία,
ὅτι πῆδ κακὸ μεγάλο
εἰς τὸν κόσμον δὲν εἶν' ἄλλο.

Δ. Γρ. Κ.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ-ΣΟΚΡΑΤΗ

— Σὰς βεβαίω, ἀγαπητά μου, ὅτι ἡ ἐγὼ ἤμην πολὺ φίλαυτος καὶ ἐγωϊστὴς ὅταν ἤμην παιδίον· ἀλλὰ μίαν φορὰν ἔλαθον θλιβερὸν μάθημα, καὶ ἐκτοτε κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν νὰ φροντίζω μᾶλλον ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων παρά ὑπὲρ τῆς ἐμῆς.

Οὕτως ἤρχισεν νὰ ὀμιλῇ ὁ θεῖος-Σοκράτης πρὸς τοὺς δύο ἀνεψίους του, οἱ ὅποιοι

καθήμενοι πλησίον τῆς πυλᾶς, ἐπιλονεύουον ποῖος ἐκ τῶν δύο εἶνε ὑπόχρεως νὰ μείνῃ διὰ συντροφίαν ὅλην τὴν ἡμέραν πλησίον τῆς ἀσθενούσης ἀδελφῆς των Εὐανθίας.

— Κάμετέ μας τὴν χάριν, θεε, νὰ μᾶς εἰπῆτε τί σὰς συνέβη. Ἀγαπῶμεν πολὺ τὰς διηγήσεις, εἶπεν ἡ Εὐνίκη καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης.

— Ἡ διήγησίς μου θά εἶνε ἑπιθερά, τέκνα μου, ἐπανελάβεν ὁ θεῖος-Σωκράτης· ἀφοῦ ὁμως ἐπιθυμεῖτε νά τήν ἀκούσητε θά σᾶς τήν διηγήθῃ.

Ἡ Εὐνίκη καί ὁ Ἀλκιβιάδης ἐκάθησαν ἀναπαυτικῶς ἐπὶ τῶν καθισμάτων, καί ὁ θεῖος-Σωκράτης, σταυρώσας τὰς χεῖρας ἤρχισε τήν ἀκόλουθον βραχεῖαν διήγησιν, τήν ὁποῖαν ἐπαναλαμβάνομεν αὐτολεξεῖ:

«Μέ ἤκούσατέ ποτε, παιδιὰ μου, εἶπε, νά ὁμιλῶ περὶ τῆς ἀδελφῆς μου Ἀθηνᾶς, ἥτις θά ἦτο θεῖα σας, ἐάν εἴη; Αὐτὴ λοιπὸν ἦτο πολλὰ ἔτη νεωτέρα ἐμοῦ, ἡγαπάμεθα δὲ καθ' ὑπερβολήν. Δὲν ἐκκινεῖ οὐδὲ στιγμὴν ἀνεῦ ἐμοῦ, καί συνήθως ἐκλαίει πικρῶς ἅταν ἐγὼ τὴν ἐγκατέλειπον διὰ νά υπάγω εἰς τὸ σχολεῖον. Ὅτε αἱ ἑορταὶ ἐφθάνον ἐκείνη ἐγένετο τρελλή ἀπὸ χαρᾶν. Εἰς τὰς μακρυναὶς μοῖς ἐκδρομᾶς ἤθελε πάντοτε νά με ἀκολουθῇ, ἀψηφούσα τὴν κόπασιν, ἐν τῷ δὲ τῆς οἰκίας οὐδέποτε ἦτο τόσοσιν εὐτυχῆς ὅσον ὅταν ἤθελε με πείσει νά καθῆσω πλησίον τῆς, καί, κρατῶν τὴν χεῖρά τῆς, νά τῇ ὁμιλῶ ἢ νά τῇ διηγῶμαι καμμίαν ἱστορίαν.

Ἀγαχόνομαι τώρα νά ὁμολογήσω ὅτι ἐφ' ὅσον ἐμεγάλωνα, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἀγάπη αὐτῆς τῆς ἀδελφῆς με παρώρριζε περισσότερο. Οἱ φίλοι μου με ἐπιείραζον, καί με ὠνόμαζον ὑβριστικῶς νήπιον, ἐπειδὴ ἐπερνούσα τὸν καιρὸν μου πλησίον τῆς ἀδελφῆς μου, ἐγὼ δὲ τότε δὲν εἶχον ἀρκετὴν φρόνησιν ὥστε νά μὴ δίδω προσοχὴν εἰς αὐτούς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφοβούμην μήπως γίνω ἀντικείμενον ἐμπαιγμοῦ ἤρχισα νά ἀποκρούω τὴν ἀδελφικὴν τῆς στοργὴν ἥτις με ἐξέθετεν εἰς τὸ γελοῖον καί με ἐστέρει τῆς συντροφίας τῶν φίλων μου.

Τοιοῦτοτρόπος λοιπὸν σκεπτόμενος ἐγένόμην ἡμέραν παρ' ἡμέραν περισσώτερον ἐγωιστῆς καί ἐφερόμην πρὸς τὴν ἀδελφὴν μου με ἀσπλαγχνίαν. Τοῦτο κατ' ἀρχὰς τὴν ἐλύπησε κατακάρδα καί ἤρχισε νά τὴν μαραίνῃ καί νά τὴν κατατρέγῃ μέχρις ὅτου πάθηναι ἀπὸ τῆς θλίψιν τῆς.

Μίαν πολὺ ὥραιαν μεταμεσημβρίαν τοῦ χειμῶνος, εἰσήλθον εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καί

ἐνῷ μοι ἔδωκε τὴν χεῖρά τῆς γλυκὴ μείδιαμα ἐφαίδρυνε τὸ πρόσωπόν τῆς. Ἐγὼ δὲ λαβῶν τὴν κάτωχρον αὐτῆς χεῖρα ἐγανάτιστα πλησίον τῆς καί παρατήρουν ἐν θλίψει τὸ ὄχρον πρόσωπόν τῆς.

— Σωκράτη, μοι εἶπεν εὐγενῶς, δὲν θά μείνης μαζί μου σήμερον; Δὲν εἶμαι καλὰ καί ἐπιθυμῶ πολὺ νά σε ἔχω πλησίον μου.

Ἐπειδὴ πολὺ ὀλίγον εἶχον μείνει πλησίον τῆς κατὰ τὰς τελευταίας ἐκείνας ἡμέρας, μοι ἔκαμε τὴν πρότασιν ταύτην μετὰ μεγάλου δισταγμοῦ, ἐγὼ δὲ ἠσθάνθην ὅτι πολὺ θά τὴν ἐλύπουν ἐάν ἤθελον ἀρνηθῆ, ὥστε ἐκάθησα καί ἤρχισα νά τῇ διηγήθῃ μίαν ἱστορίαν, ἡ ὁποῖα τῇ ἤρσεν πολὺ καί τὴν διεσκέδαζε.

Ἀκριβῶς καθ' ἡν στιγμὴν εὐρισκόμην εἰς τὸ ὠραιότερον μέρος τῆς διηγήσεώς μου, ἠνοίχθη ἡ θύρα, καί εἰσήλθεν εἰς ἐκ τῶν φίλων μου, ὁ Κλέων.

— Ὁ! Σωκράτες! φωνάζει γελῶν, βλέπω ὅτι ἤρχισας πάλιν τὰ παλαιὰ σου. Ἦλθα νά σε πάρω διὰ νά υπάγωμεν ἔξω εἰς τὸ περιβόλι μας. Ἕναι περιττὸν νά μοι εἶπῃς ὅτι δὲν δύνασαι νά ἔλθῃς, ἐάν αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον ἐμπόδιόν σου. Καί ταῦτα λέγων παρετήρει περιφρονητικῶς τὴν Ἀθηνᾶν, ἥτις εἶχεν ἀκουμβῆσαι ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου τῆς, καί ἐβλεπε μετὰ φόβου καί στενοχωρίας.

Ἡ Ἀθηνᾶ δὲν ὁμίλησεν, ἀλλ' εἶχε προσηλώσει με παράπονον τὰ βλέμματά τῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου μου. Μοι ἐφάνη τόσοσιν ἐξηντημένη καί ἀσθενής ὥστε ἐσκεπτόμην νά μείνω μετ' αὐτῆς· ἀλλ' ὁ Κλέων ὁμίλησε πάλιν καί ἐγὼ δὲν ἠδυνήθην νά ὑποφέρω τὸ χλευαστικὸν ὕφος τῶν λόγων του, ἀνεπόλησα δὲ καί ἐν τῇ νύκτι μου τὴν ἐξοχικὴν διασκέδασιν. «Πόσον εἶνε ὠραιότερα ἔξω παρὰ ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον!» εἶπον κατ' ἑμαυτόν. «Ἐκτός δὲ τούτου», ἐσκέφθην πάλιν, ἀρκετὴν ὥραν ἔμεινα μετὰ τὴν Ἀθηνᾶν· δὲν εἶμπορεῖ νά εἶπῃ ὅτι τὴν περιφρονῶ».

Ἀμέσως δὲ εἶπον πρὸς τὸν Κλέωνα: «Πρόσμενέ με μίαν στιγμὴν καί ἐφθασα».

Μετ' ὀλίγον ἀνεχώρησα μετὰ τοῦ φίλου μου λημονῶν παντελῶς τὴν ἀδελφὴν μου.

Ὅτε τὸ ἑσπέρας ἐπέστρεφον εἰς τὴν οἰκίαν μου ἐξεπλάγην ἰδὼν ἐξῶθεν τῆς θύρας τὴν ἀμαξαν τοῦ ἱατροῦ μας προσμένουσαν.

— Ποῖος εἶνε ἄρρωστος, ἠρώτησα τὸν ὑπηρετὴν ἅμα εἰσήλθον.

— Ἡ κυρία Ἀθηνᾶ, μοι ἀποκρίνεται ἐκείνος. Εὐθὺς ἅμα ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Κλέωνος ἐκείνη ἔγεινε χειρότερα, καί ἡ κυρία εἶνε παρὰ πολὺ λυπημένη.

Με δύο βήματα εὐρέθην εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἀθηνᾶς. Μόνον ὁ πατήρ μου ἦτο ἐκεῖ, ὁ ἵππος με ὀλίγας λέξεις μοι εἶπε περὶ τῆς αἰφνιδίας ἀσθενείας τῆς ἀδελφῆς μου· ἀλλὰ μοι ὁμιλεῖ με τόσοσιν θλίψιν καί τόσοσιν φόβον περὶ τῆς υγείας τῆς, ὥστε ἐγὼ ἀπεθαρρύνθην ἐντελῶς. «Ἀχ! πόσον σκληρὸς καί ἀσπλαγχνὸς ἐδείχθη!» εἶπον κατ' ἑμαυτόν μετὰ πικρίας. «Πῶς ἐκράτησεν ἡ καρδιά μου νά τὴν ἀφήσω σήμερον, χάριν τῆς ἰδικῆς μου διασκέδασεως, ἐνῷ τόσοσιν με παρεκάλεσε καί με καθικέτευσεν νά μείνω μαζί τῆς! Πόσον φίλαυτος ἐδείχθη φροντίσας μόνον νά εὐχαριστήσω τὸν ἑαυτόν μου, περὶ αὐτῆς δὲ οὐδόλωσ' σκεφθεῖς. Ὁ Ἀθηνᾶ! τί ἔκαμα! τί θά κάμω ἐάν ἀποθάνῃ!»

Ἐδῶ ὁ θεῖος-Σωκράτης ἐσταμάτησεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν καί ἐσφάγγισε τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἡ Εὐνίκη καί ὁ Ἀλκιβιάδης δὲν ἠδυνήθησαν ἐπίσης νά κρατηθῶσιν ἀπὸ τοῦ νά κλαύσωσιν.

«Μὴ κλαίετε, παιδιὰ μου, εἶπεν. Ἡ Ἀθηνᾶ δὲν ἀπέθανεν, ἢ μάλλον δὲν ἀπέθανε τότε· ἔζησεν ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἀσθενείαν τῆς ἐκείνην καί ἐγὼ ἔλαβον τὴν εὐκαιρίαν νά δεῖξω τὴν μετάνοιάν μου, νά καταδαμάσω τὸν ἐγωισμόν μου καί νά ἀνταπακρθῶ εἰς τὴν ἀφοσίωσιν τῆς γλυκειᾶς μου ἀδελφῆς. Τώρα ὁμως ἐγὼ θλίβομαι, ἐνῷ ἡ Ἀθηνᾶ κοιμᾶται τὸν αἰώνιον ὕπνον ἐν τῷ τάφῳ· πλὴν ἐλπίζω ὅτι οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν, ἀγαπητὰ μου, θά χρειασθῇ νά λάβῃ τόσοσιν αὐστηρὸν μάθημα διὰ νά διορθώσῃ τὰ σφάλματά του».

Ἐνῷ εἶλεγε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ὁ θεῖος-Σωκράτης ἠσπάσθη τὰ μικρὰ

πρόσωπα τῶν ἀνεψιῶν του καί ἀνεχώρησε, ἐγκαταλιπὼν τὴν Εὐνίκην καί τὸν Ἀλκιβιάδην, οἵτινες ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἔμειναν σκεπτικοὶ καί ἀκίνητοι πλησίον τοῦ πυρῶς. Δὲν δυνάμεθα νά σοῖς εἰπώμεν τί ἀκριβῶς ἐσκέπτοντο ἀλλ' ὅστις δῆποτε καί ἂν τοὺς παρατήρει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤθελεν εὐκόλως ἐνοήσῃ ὅτι ἡ διήγησις τοῦ θεοῦ-Σωκράτη δὲν ἀπέβη ματαία.

Η ΣΕΛΗΝΗ

«Τί πράγμα εἶναι ἡ σελήνη;» θά ἐσκέφθητε ἴσως πολλάκις. Εὐκόλον ὁμως εἶνε νά λυθῇ ἡ ἀπορία σας αὕτη, διότι καίτοι ἡ σελήνη ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς 240,000 μίλια, γνωρίζομεν πολλὰ περὶ αὐτῆς νά σοῖς εἰπώμεν. Ἡ σελήνη στρέφεται περὶ τὴν γῆν καί ἕκαστον τοιοῦτον κύκλον τῆς τὸν συμπληροῖ εἰς διάστημα 29 ἡμερῶν. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐνίοτε ἀργεῖ περισσώτερον, ἄλλοτε δὲ πάλιν ὀλιγότερον, ἀλλ' ὁ μέσος ὅρος εἶνε περίπου 29 ἡμέραι καί καί 13 ὥραι. Βλέπομεν μόνον τὴν μίαν πλευρὰν τῆς, διότι τὴν περὶ τὸν ἀξονά τῆς περιστροφὴν τὴν ἐκτελεῖ εἰς τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται διὰ τὸν περὶ τὴν γῆν κύκλον τῆς.

Ἐκλειψίς ἡλίου, τὴν ὁποῖαν ἴσως ποτε παρατηρήσατε, συμβαίνει ὅταν ἡ σελήνη συμπέσῃ μεταξὺ τοῦ ἡλίου καί τῆς γῆς, οὕτως ὥστε μᾶς ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νά βλέπομεν τὸν ἥλιον. Ἐνίοτε, ὅταν ἡ σελήνη εὐρίσκειται πολὺ μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, συμβαίνει ἡ δακτυλιοειδῆς λεγομένη ἐκλειψίς τοῦ ἡλίου, διότι τότε ὁ ἥλιος φαίνεται ὡς δακτυλίδιον, ἐπειδὴ ἡ σελήνη δὲν εἶνε ἀρκετὰ μεγάλη διὰ νά κρύψῃ αὐτὸν ὀλόκληρον.

Ἀλλά, ὡς γνωρίζετε, γίνονται καί ἐκλειψίς τῆς σελήνης, ὅπερ συμβαίνει ὅταν αὕτη διέρχεται διὰ τῆς σκιάς τῆς γῆς. Εἶνε δὲ εὐνόητον ὅτι ὁ ἥλιος, φωτίζων τὴν γῆν, προξενεῖ σκιάν εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ φωτιζομένου. Ἴσως ἐρωτήσετε, διατί εἰς ἕκαστον κύκλον τῆς σελήνης περὶ τὴν γῆν δὲν συμβαίνει ἐκλειψίς; διότι ἡ σελή-

νη άλλοτε διέρχεται άνωθεν τῆς σκιάς, άλλοτε δὲ ὑπὸ τὴν σκιάν.

Ἡ διάμετρος τῆς σελήνης εἶνε περίπου 2000 μίλλια· γνωρίζετε δὲ ὅτι ἡ τῆς γῆς εἶνε 8000. Ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς σελήνης δὲν ὑπάρχει ὕδωρ, δὲν ὑπάρχει καὶ ζωὴ καλύπτεται ἡ σελήνη ὑπὸ ὄρεων καὶ ὑπὸ κοιλάδων μεγαλύτερων ἴσως ἀπὸ τὰς ἐπὶ τῆς γῆς εὐρισκομένας. Ὅταν ὁ ἥλιος δῦει ἡ σελήνη ἀντανακλᾷ ὡς καθρέπτῃς τὸ φῶς αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν.

Ἡ ἡμέρα ἐπὶ τῆς σελήνης ἰσοδυναμεῖ πρὸς 14 ἰδικὰς μας ἡμέρας, καθὼς καὶ ἡ νύξ πρὸς ἄλλας τόσας νύκτας.

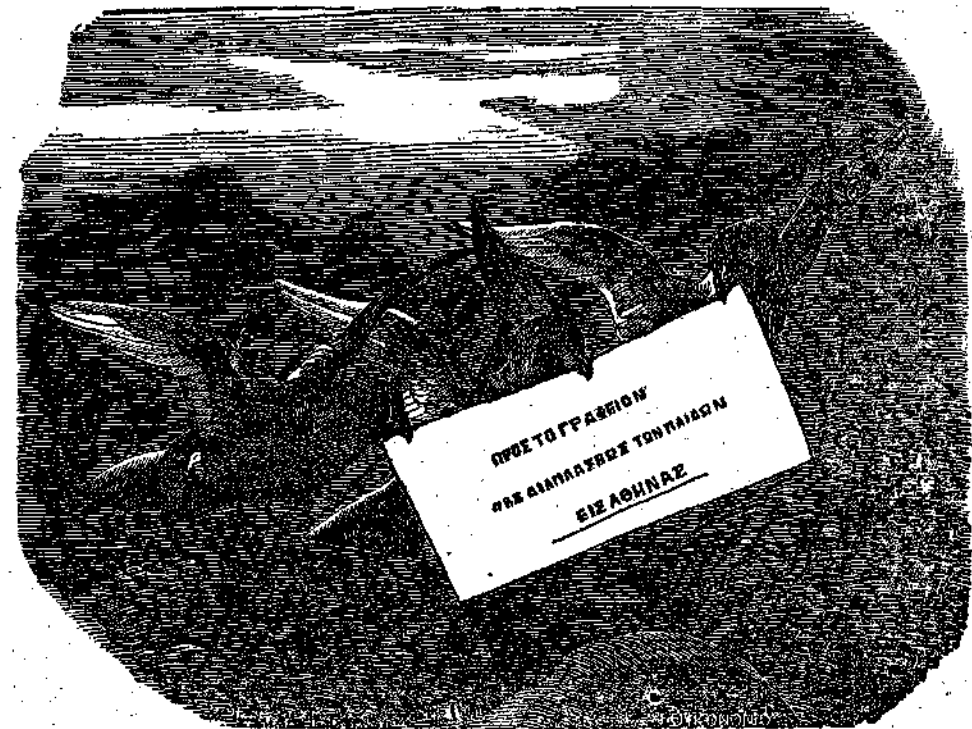
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

Κ. Συντάκτα τῆς Διαπ. τῶν Παίδων.

Δὲν ἀμφισβάλωμεν ὅτι θὰ ἐμάθαιτε ὅτι μίαν ἡμέραν ὁ ἐν Πειραιῇ ἰατρός καὶ καθ' ἡγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου κύριος Ἄφεντούλης, συναντήσας καθ' ὁδὸν παῖδας πωλοῦντας μικρὰ πτηνὰ, τὰ ἠγόρασεν ὅλα ὅσα ἦσαν ἐντὸς τῶν κλωβίων — ἦσαν δὲ πάμπολλα! — καὶ τὰ ἀφῆκεν ἐλεύθερα νὰ φύγῃσι· διότι, ὁ κ. Ἄφεντούλης ὡς ἰατρός γνωρίζει ὅτι ἡ κατατροφὴ τῶν πτηνῶν ἐπιφέρει πολλὰς ἀσθενείας εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἄς μὴ σᾶς φανῇ τώρα παράξενον, κύριε Συντάκτα, ἐάν μάθητε ὅτι ἡμεῖς οἱ ὅποιοι σᾶς γράφομεν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἴμεθα. . . . ποιοὶ νομίζετε; εἴμεθα τρία πτηνὰ ἐξ ἐκείνων εἰς τὰ ὅποια ὁ κ. Ἄφεντούλης ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν! «Κά, χά», θὰ εἶπητε, ἀπολύ νοστιμῶν καὶ αὐτό! τρία πτηνὰ μοὶ γράφουν ἐπιστολὴν! καὶ τί δύνανται νὰ μοὶ εἰπωσι μὲ τὴν ἐπιστολὴν τῶν ἢ διατί μοὶ τὴν γράφουν!» Ἄλλὰ μὴ γελάται, πρὶν ἀναγνώσῃτε ὅλην τὴν ἐπιστολὴν μας. Ἡκούσαμεν καὶ ἡμεῖς μίαν φωνὴν ἀνθρώπων τινὰ λέγοντα: ἀκαὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πτηνὰ ἔχουσι καρδίαν. Καὶ πράγματι ἐκεῖνος ὅστις εἶπε τοὺς λόγους τούτους πολὺ ὀρθᾶ μᾶς ἔκρινε· ναι, ἔχομεν καὶ ἡμεῖς καρδίαν καὶ ἐπομένως αἰσθανόμεθα εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς φιλευσπλάγχνους ἐκείνους· οἵτινες μᾶς ἀγαπᾶσι καὶ μᾶς προστα-

τεύουσιν. Ἐπιθυμοῦμεν λοιπὸν διὰ τῆς παροῦσης μας, κύριε, νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὸν ἐλευθερωτὴν μας, ἔπειτα δὲ νὰ σᾶς ζητήσωμεν μίαν χάριν ἐν ὀνόματι ὅλων τῶν συναδέλφων μας.

Ἡμεῖς κατοικοῦμεν πλησίον σχολείου τινός· παρατηρήσαμεν λοιπὸν ὅτι πρότερον οἱ μικροὶ μαθηταὶ μᾶς κατεδίωκον, μᾶς ἐκτύπον διὰ λίθων, μᾶς συνελάμβανον καὶ μᾶς ἐφυλάκιζαν ἐντὸς κλωβίων καὶ πολλὰς ἄλλας βασάνους μᾶς ἔκαμον, ἡμεῖς δὲ ἐνομιζομεν ὅτι οἱ μικροὶ αὐτοὶ παῖδες ἐπραττον πάντα ταῦτα ἀπὸ κακεντρέχειάν των καὶ ὅτι νύχαιστοῦντο νὰ μᾶς τυραννοῦν τσιουτσιόπαις, μετὰ χαρᾶς μας ὅμως τώρα βλέπομεν ὅτι ὕστερον ἀπὸ τὴν πράξιν ἐκείνην τοῦ κυρίου Ἄφεντούλη οἱ παῖδες τῆς γειτονίας μᾶς ἤλλαξαν συμπεριφορὰν πρὸς ἡμᾶς. Ἐκάστην πρωΐαν πρὶν εἰσελθῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον ρίπτουσιν ἐπὶ τινος σακίδος ἄρτον τριμμένον εἰς ψίγαλα, ἡμεῖς δὲ ἀμέσως πηδάμεν ἀπὸ τοῦ ὕψηλοῦ δένδρου, τὸ ὅποιον εἶνε εἰς τὸ κέντρον τῆς αὐλῆς καὶ ἀρχίζομεν νὰ τρώγωμεν μὲ ὄρεξιν ὅσην δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε. «ὦ! νὰ ἔλθῃτε νὰ μᾶς ἰδῆτε καμμίαν ἡμέραν, κύριε» εἴμεθα μίαν χάριν εἰς τοὺς παῖδας αὐτούς, οἵτινες μᾶς παρατηροῦσι τρώγοντας τόσον πλησίον των χωρὶς νὰ μᾶς πειράζωσιν. Ἡ αἰφνυδία αὕτη μεταβολὴ τῶν μικρῶν γειτόνων μας μαθητῶν μᾶς κάμνει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι οἱ γονεῖς των ἢ οἱ διδάσκαλοι των ἰδόντες εἰς τὰς ἐφημερίδας τὴν πράξιν τοῦ κ. Ἄφεντούλη ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ εἰπωσιν εἰς τοὺς παῖδας τούτους· πόσην ὠφέλειαν φέρομεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅταν εἴμεθα ἐλεύθερα, καὶ ὅτι τοὺς προέτρεψαν νὰ μᾶς προστατεύωσιν ἀντὶ νὰ μᾶς κακομεταχειρίζονται καὶ νὰ μᾶς φυλακίζωσιν ἐντὸς τῶν κλωβίων. Ἄλλὰ, ὡς ἤξούριτε, δὲν ἔχουσι καιρὸν πάντες οἱ γονεῖς νὰ ὁμιλῶσι περὶ ἡμῶν πάντοτε πρὸς τὰ τέκνα των· διὰ τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι «ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων» ἀναγιγνώσκειται ὑπὸ τῶν πλείστων ἐλληνοπαίδων καὶ ἀγαπᾶται ὑπ' αὐτῶν ὡς μήτηρ, σᾶς παρακαλοῦμεν, κύριε, νὰ εὐπεριστηθῆτε νὰ ἀναλάβητε τὴν ὑπεράσπισιν

ἡμῶν ἀπέναντι τῶν μικρῶν μας διωκτῶν, οἵτινες ἄλλως τε οὐδόπως ἐκ κακίας μᾶς καταδιώκουν, ὡς ἐπίσταθμεν. Δὲν φρονεῖτε ὅτι ὅλα τὰ πτηνὰ θὰ εἴμεθα εὐτυχῆ ἐάν συνειθίσῃτε τοὺς μικροὺς σᾶς συνδρομητὰς νὰ ἐνδιαφέρωνται ὑπὲρ ἡμῶν καὶ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἐλευθερίας μας;

Ἄχ! κύριε, ἐάν μᾶς κάμνῃτε τὴν χάριν αὐτὴν καὶ ἐν πάντες οἱ διδάσκαλοι φροντίσωσι νὰ πειθῶσι τοὺς μαθητὰς των νὰ μᾶς ἀγαπῶσι καὶ νὰ μὴ μᾶς αἰχμαλωτίζωσιν, ὅποιαν εὐεργεσίαν ἠθέλατε μᾶς κάμει! Καί, χωρὶς νὰ καυχῆσθε, πόσον ἠθέλατε ὠφελῆσαι τοὺς γεωργούς! Ἔστ' βέβαιος ὅτι ἡ διδασκαλία διὰ τῆς ὁποίας οἱ παῖδες μανθάνουσι νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς συντηρήσεως ἡμῶν καὶ περὶ τῆς σωτηρίας τῶν φυλάων μας φέρει καλλίτερον ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὰς διατάξεις τῆς ἀστυνομίας καὶ ἀπὸ τοὺς νόμους ὅστινες ἐπιβάλλουσι πρόστιμον καὶ ποινὰς εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι μᾶς καταστρέφουσι, διότι τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια διαρκοῦντος τοῦ χειμῶνος θὰ φροντίζωσι νὰ

μᾶς θρέψωσι διὰ τῶν περισσευόντων ψυχίων, τὰ παιδιὰ ταῦτα ὅταν φθάσῃ τὸ ἔαρ θὰ ἐμποδίζωσι τοὺς κακοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς ἀρπάξωσι τὰς φυλάδας μας. Ὅταν δὲ μεγαλώσωσιν δὲν θὰ εὐρίσκωσιν εὐχαρίστησιν τυφεκίζοντες ἐκείνους τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν παιδικὴν των ἡλικίαν ἐπροστάτευσον.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐδώκαμεν τὴν ὑπόθεσίν μας εἰς χεῖρας καλοῦ συναγῆρου τρέφομεν καλὰς ἐλπίδας περὶ τῆς τύχης μας.

Ἐν ὀνόματι τῶν μικρῶν πτηνῶν
Εἰς μελίσσοφαγὸς, εἰς σποργίτης
καὶ εἰς σπῖνος

Ο ΝΥΚΤΙΚΟΣ ΣΚΟΥΦΟΣ ΤΗΣ ΑΙΛΙΝΑΣ ΜΑΣ

— Ἐλησμένησα ἕως τώρα νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ Αἰλίνα μας ἔχασε τὸν νυκτικὸν τῆς σκούφου!

— Τὸν νυκτικὸν τῆς σκούφου;

— Μάλιστα! τῆς τὸν ἀφῆρασαν ὅταν ἦτο μικρὰ καὶ νὰ ἤξούρατε! ὑποφέρει ἡ δι-

στυχή: ὅλας τὰς βρασάνους τοῦ κόσμου ζῶσα ἀνευ αὐτοῦ!

— Ἀλλά, ἀγαπητή μου *Διάπλασι*, ἀπὸ πότε, παρακαλῶ, ἤρχισαν νὰ φοροῦν νυκτικὸὺς σκουφούς κί γαλαί;

— Ἀφ' οὗτου ἐπλάσθησαν!

— Καὶ ποῦ τοὺς εἶδετε;

— Εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς των!! Πῶς! δὲν ἔχετε παρατηρήσει ὅτι ὀπίσταν θάλουσι νὰ κοιμηθῶσιν ἀναπαυτικῶς μαζεύονται ὡς κοχλῆαι, καὶ ὅτι αἱ εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς των ἐπισκόμεναι μακρὰ καὶ ἀπαλαὶ τρίχες καλύπτουσι τὴν κεφαλὴν των, καὶ προφυλάττουσι τὸ στόμα, τὴν ρίνα, τοὺς ὀφθαλμούς, ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ παντὸς ἄλλου δυναμένου νὰ τὰς βλάψῃ;

— Ναί, πραγματικῶς, αὐτὸ εἶνε ἀληθές!

Ἀλλὰ ἡ *Λιλίνα* σας;

— Λοιπὸν ὅταν ἡ *Λιλίνα* μας ἦτο μικρὰ, πρὶν ἀκόμη μᾶς γνωρίσῃ καὶ πρὶν μᾶς δοθῆ, τῆς ἔκοψαν τὴν οὐράν. Διὰ τοῦτο ἡ *Διάπλασι* διαμαρτύρεται κατὰ τῆς παρλόγου καὶ βαρβάρου ταύτης συνηθείας ἦν ἔχουσι τινες νὰ κόπτωσι—καὶ πάντοτε διὰ λόγους ψευδεῖς—τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς τῶν γαλῶν! Διότι διὰ τῆς πράξεως ταύτης οὐδὲν ἄλλο κερδίζουσιν εἰμὴ μόνον, ἀφοῦ προξενήσωσι τρομεροὺς πόνους εἰς τὰ πτωχὰ αὐτὰ ζῶα, στεροῦσιν ἐπὶ τέλους αὐτὰ τῶν νυκτικῶν τῶν σκουφῶν!

ΤΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Ὁ Ἰωάννης ἦτο παιδίον λαϊμαργότατον καὶ ἐξώδευεν ὅλα τὰ λεπτὰ τὰ ὁποῖα τῷ ἐδίδον εἰς ὀπίρας, γλυκίσματα, κουρέττα καὶ ἄλλα τοιαῦτα πράγματα. Τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ ὀνόματός του ὁ πατὴρ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν μίαν δραχμὴν λέγων: «Πρόσεξε νὰ φυλάξῃς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ τὴν ἐξοδεύσῃς εἰς λαϊμαργίας, ἀλλὰ νὰ ἀγοράσῃς χαρτίον, κονδύλια καὶ ἄλλα χρήσιμα πράγματα.»

Ὁ Ἰωάννης ὕψεσθη νὰ τὸν ὑπακούσῃ, ἀλλὰ δὲν ἐφύλαξε τὴν ὑπόσχεσιν. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐπέρασεν ἐμπροσθεν ἐνὸς ὀπωροπωλεῖα καὶ ἰδὼν μεγάλα κάστανα:

«Τί ὄραία!» εἶπε.

«Καὶ τί νόστιμα! εἶπεν ὁ ὀπωροπώλης» ἔάν τὰ ψῆσῃς μάλιστα μέσα εἰς ζεστὴν στάκτην, θὰ γείνουσι μέλι!»

Ὁ Ἰωάννης ἐγέμισεν ἀπὸ αὐτὰ τὰ θυλάκιά του, ἐπλήρωσεν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἰσελθὼν κρυφίως εἰς τὸ μαγειρεῖον, ὅπου δὲν ἦτο κανεὶς, ἐσκέπασε τὰ κάστανα μετ' ὀλίγον αὐτὰ ἤρχισαν νὰ τρίξωσι, διότι ἐζεσταίνοντο· τὸσον δὲ πολὺ κῆχαριτεῖτο ἐνεκα τοῦτου τὸ παιδίον ὥστε ἔβαλε καὶ κάρβουνα ἀναμμένα ἐπάνω εἰς τὴν στάκτην καὶ ἐφύσα αὐτὰ μετ' ὀλίγον τὴν δύναμιν διὰ ν' ἀνάψωσι. Ἐξαφνα ἐν κάστανον σπάζει μετ' ἰσχυρῆς καὶ ἡ στάκτι καὶ τὰ κάρβουνα ἐτινάχθησαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του μετ' ὀλίγον δύναμιν, ὥστε δὲν, ἔβλεπε, ἀλλ' ἐφώναζε καὶ ἐτρεχεν ὡς τρελλὸς καὶ ἐκτύπα τοὺς πόδας. Ὁ κρότος καὶ αἱ φωναὶ τοῦ παιδίου ἔφεραν εἰς τὸ μαγειρεῖον ὄλην τὴν οἰκογένειαν, ὁ δὲ πατὴρ μετ' ὀλίγον ἐμίλησεν εἰς αὐτὸν περὶ τῶν κακῶν ἀποτελεσμάτων τῆς λαϊμαργίας· αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ τελευταία συμβουλή πρὸς τὸν Ἰωάννην, διότι εἰς τὸ ἐξῆς ἦτο πάντοτε προσεκτικὸς.

Γ. Δ. Θ.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ.

* * * Ἡ κολακσία εἶνε μεγγεῖστερον κακὸν ἀπὸ τὴν ψευδομαρτυρίαν διότι ὁ ψευδὴς μάρτυς ἀπατᾷ μόνον τὸν δικαστὴν, ἀλλὰ δὲν διαφθείρει ἄλλον, ἐνῶ ὁ κολαΐ καὶ μᾶς ἀπατᾷ καὶ μᾶς διαφθείρει.

* Ἡ ἐπιεικεία, δηλαδὴ ἡ τάσις τοῦ νὰ ἀνεχώμεθα τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων καὶ νὰ συγχωρῶμεν τὰ σφάλματά των, χαρακτηρίζει τὸν ἀληθῶς ἐνάρετον καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ἀειγάπητον. Δυνάμεθα δὲ νὰ εἰπωμεν γενικῶς ὅτι ὅσῃ τις εἶνε αὐστηρότερος δι' ἑαυτὸν, τόσο εἶνε ἐπιεικέστερος πρὸς τοὺς ἄλλους. (B).

* Ὑπάρχει ἐν εἶδος κλεπτῶν, τοὺς ὁποίους οἱ νόμοι δὲν ἐξετάζουσι, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀρπάξουσιν ὅ,τι οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι πολυτιμώτερον: εἶνε οἱ χρονοί. (Ναπολεὼν ὁ Μέγας)

* * *
Εἰς πτωχῶν καὶ δυστυχῶν
Ὅστις μᾶς ἐπικαλεῖται
Καὶ βοήθει· ἀπαιτεῖται
Ὅχι μόνον συμβουλή.
(Ἄλ. Κατακουζηνός).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

52.

Α***ω*ε—*α—*β—*η*ε*η*
Ο*ι—*α*η*—*δ—*δ—*ε*η*

53.

**ν—*ρ*γ*—*ε—*ρ*ν*ν
Τ*—*τ***μ*—*π*σ*μ*ν*ε,
τ*—*λ*τ*ρσ*—*κ—*ε*ν—*δ**ν*ν,
τ*—*πν*ν—*χ*ρ*τ**ν*ε.

54.

Μεταχειριζόμενος 14 α, 1 β, 3 γ, 2 δ, 4 ε, 1 ζ, 3 η, 1 θ, 8 ι, 3 κ, 2 λ, 1 μ, 4 ν, 1 ξ, 6 ο, 3 π, 7 ρ, 1 σ, 3 τ, 2 υ, 2 χ καὶ 1 ω σχηματίσων δίστιχον λεχθέν ὑπὸ τινος ἕρωτος τοῦ 1821 κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του.

55.

Ἐκ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων τῶν ἐναντιῶν τῶν ἐπομένων λέξεων νὰ σχηματισθῇ τὸ ὄνομα Θεοῦ ἐκ τῆς μυθολογίας:
δοῦλος, καθάρως, ἀνθίζω, νύξ, γαλήνη.

56.

Τέσσαρα πέρατα ἔχει ἡ γῆ;— ἕκαστον ἀετὸν ἐν μέρος τοῦ ἀκρότατον· καὶ πρώτη ἂν μετὰσχη ἡ Ἀνατολή, καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Δύσις ἢ κοσμία· ἔπειτα ἡ Ἄρκτος ἢ ψυχρά, τέλος ἡ Μεσημβρία. Αὗται τῆς γῆς αἱ ἀπαρχαὶ κἀμνον τὸ ὄνομά μου τὰς σάρκας μου ἀποτελεῖ ἡ γῆ καὶ τὰ ὀστά μου. Δὲν εἶμαι ἡ γῆ, ἀλλ' εἶμαι γῆ, καὶ ἐργασίαν ἔχω νὰ γράφω, καὶ αἰνίγματα ἵστούς φίλους νὰ παρήχω.

Ἰδὲ με! εἶμαι ἄνθρωπος, ἐνώπιόν σου κείμει.
Ἐν Χανίοις, Σεπτέμβριος 1879. ΑΑΑΜ.

57.

Τὸν λαίμῶν μου ἂν μεταβάλης κίνησιν πολλὴν
Ἐπιμαίνω
Ἄς μ' ἀρήσῃ ὅπως εἶμαι εἰς τὴν ρίνα σου ἐπιμαίνω.

58.

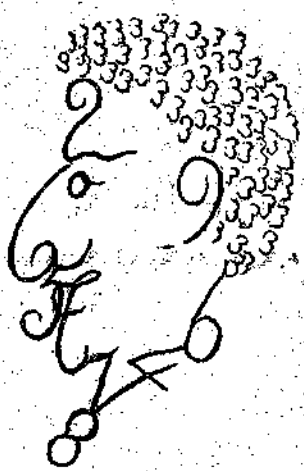
Ἄσπρο εἶνε σάν τυρὶ καὶ τυρὶ δὲν εἶνε ἔχει φύλλα σάν δένδρι καὶ δένδρι δὲν εἶνε, ἔχει ποτικὸν οὐρά ποτικὸς δὲν εἶνε.

ΑΥΓΕΙΣ.

47.

Ἄνθρωπος φιλομαθὴς
Γίνεται πολυμαθὴς.

48.

49.

Τοῦ ἀριθμοῦ 240.

50.

Γαστήρ—Ἀστὴρ.

51.

Ἄγγελος—γελᾷ.

ΑΥΤΑΙ

τῶν προβλημάτων καὶ ἐρωτήσεων τοῦ 9 φύλ.

Κυρίαί: Ἐλένη Μιγιάκη, Κλεμάνς καὶ Λίνα Ματτιᾶ, Κ. Ταμπουρτζή, Ἐλένη Στῆνη, Αἰκατ. Π. Σπανοπούλου Ἐλένη Μπεροτζοβίτου (Περραιῶς), Ἐλένη Δαμπριάδου (Κερκυράς), Θεωνή Καλαμογράφου, Ὀλγα Θ. Νικολάου, Ἀναστασία Δ. Χαντζοπούλου (Πατρῶν), Βασιλικὴ Γιαννοπούλου (Ναυπλίου), Μαρία Ν. Σερβοῦ (Ἀργοστολίου), Καλλιόπη Δ. Μπούρη (Σύρου).—Κύριοι: Κ. Κατσίμπαλης, Γ. Α. Κωνοπισσόπουλος, Γ. Π. Λιχοῦρης, Ν. Λάσκαρης, Γ. Χέλιος, Ν. Α. Ἀγκωνάκης, Γ. Α. Ψεδιάδης, Π. Γ. Διόμου, Γ. καὶ Α. Μ. Ἀβέρωφ, Γ. Οἰκονόμος, Χ. Γ. Χρηστοφῆς, Ὅθων Παπαδημητρίου, Χ. Κωνσταντίνου, Δ. Χ. Βουρνάζος, Δ. Ι. Καλλογερόπουλος, Στ. Ι. Λεοντίδης, Κ. Δ. Γεωργαντάς, Σ. Π. Σπανόπουλος, Ξ. Ι. Σταλάκης, Ἐλευθ. καὶ Σταυρ. Π. Θεοχάρης (Πατρῶν), Π. Χ. Μακρῆς, Π. Ν. Μεταξᾶς, Β. Π. Μελισσανός, Γ. Δ. Δελαδεντοίμας, Ν. Μ. Ρίβας, Π. Ι. Γαλανός καὶ Ἀντ. Σαβίντζος (Σκοπέλου), Γ. Σ. Καβαδιᾶς (Ἀργοστολίου), Γ. Ι. Τρίκαρδος, καὶ Γ. Δ. Ξενόπουλος (Ζακύνθου), Ι. Κ. Τζάβας (Ἰθάρας), Β. Ι. Καλούδης, Α. Χοιδᾶς, Α. Γιαννόπουλος, Ι. Π. Σολωνιτίδης, Π. Χοιδᾶς ὁ Ἄθ. Σ. Σωτηριάδης (Ναυπλίου), Ι. Παπαθανασίου (Τριπόλεως), Κ. Δ. Στασινοπούλου καὶ Χ. Κουτσοβέλης (Κερκυράς).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οι αξιότιμοι συνεργάται μας κκ. Π. Π. Οικονόμου διευθυντής του πρώτου σχολείου εν τῷ Διαπλάσει Ἀθηνῶν, καὶ Βλ. Σχορδέλης, καθηγηταὶ ἐμπρότεροι τῆς παιδαγωγίας, ἤρξαντο ἐκδίδοντας ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιβλιοθήκη πρὸς ἐθνικὴν παιδείαν τῶν ἑλληνοπαίδων» τὴν συμπράξιν καὶ ἄλλων παιδαγωγῶν καὶ δαπάνη τοῦ κ. Ἀν. Κωνσταντινίδου σειρὰν βιβλίων προωρισμένων διὰ τοὺς παῖδας. Μίχρι τοῦδε ἐξεδό-

θησαν δύο τοιαῦτα, ὧν τὸ μὲν ὑπ' ἀριθμὸν 1 ἐπιγράφεται «ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ δι' οὗ ἐν ὀλίγῃ μαθήσει διδάσκονται χαίροντες, οἱ μικροὶ τὴν ἀνάγνωσιν συνειδημένῃ μετὰ τῆς γραφῆς ὑπὸ Π. Π. Οικονόμου. 16ον, σελ. 72, λεπτ. 80. Τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 2 φέρει τίτλον: «ΟΙ ἩΡΩΕΣ ΤΗΣ ΒΑΛΛΑΔΟΣ» ὑπὸ Π. Π. Οικονόμου καὶ Βλ. Σχορδέλη, 8ον μικρὸν, σελ. 72, δραχ. 1,20. Ἀμφοτέρω δὲ τὰ βιβλίαι ταῦτα κοσμοῦνται καὶ δι' εἰκόνας.

ΛΙΑΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τὸ 12ον καὶ τελευταῖον διὰ τὸ πρῶτον ἔτος φυλλάδιον τῆς Διαπλάσεως θὰ διανεμηθῆ πρὸς τοὺς μικροὺς μας συνδρομητάς, ὡς προσηγγεῖλαμεν, περὶ τὰ μέσα τοῦ ἀρχιμένου μηνὸς Δεκεμβρίου, καὶ οὕτω, ἀρχομένου τοῦ νέου ἔτους 1880, θάλει εἰσελθεῖ ἡ Διαπλάσις εἰς τὸ δεύτερον αὐτῆς ἔτος.

— Ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. συνδρομητῶν μας ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τῆς Διαπλάσεως καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος παρακαλοῦνται νὰ ἀνακωσῶσι τὴν συνδρομὴν των μίαν τουλάχιστον ἑβδομάδα πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1880, πρὸς ἀποφυγὴν βραδυτήτων.

— Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐνεργεῖται ἡ ἀκνέωσις εἴτε παρὰ τοῖς ἀριλοκρῶδες ὑπὲρ τῆς Διαπλάσεως ἐργαζομένοις κκ. ἀνταποκριταῖς, ὧν τὰ ὄνματα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλάδιῳ, εἴ-

τε παρὰ ταῖς κυρίας καὶ κυρίους δημοδιδασκάλους καὶ ἑλληνοδιδασκάλους, πρὸς οὓς καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δι' εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐγκυκλίου τοῦ ἐούσθησε νὰ φροντίζωσιν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων, εἴτε τέλος δι' ἐπιστολῆς ἀπευθυνομένης κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ κεντρικὸν ἐν Ἀθῆναις Γραφεῖον τῆς Διαπλ. τῶν Παίδων καὶ ἐμπειροχούσης τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς εἰς γραμματόσημον, ἢ εἰς χαρτονόμισμα, εἰς αἱ συνδρομαὶ εἶναι πολλαί.

— Πρὸς οὐδένα ἀποστέλλεται ἡ Διαπλ. τῶν Παίδων ἄνευ προκληρωμῆς εἰμῆ μόνον πρὸς τοὺς τακτικοὺς μας ἀνταποκριτάς καὶ πράκτορας, οἵτινες καὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώσωσιν ἡμῖν ἐγκαίρως πόσα φύλλα πράξει νὰ τοῖς ἀποσταίλωμεν διὰ τὸ δεύτερον ἔτος.

— Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη τῶν αἰτήσεων δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωσι τὴν Διεύθυνσιν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ἐν Ἑλλάδι φρ. 2. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 3.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται ἀπὸ τοῦ 1. φύλλου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἐτήσια καὶ προπληρωταί.

Ὅστις ἤθελε κάμει 10 συνδρομητάς καὶ προκαταβῆαι τὰς συνδρομάς των λαμβάνει ἐν φύλλῳ δωρεάν ἐπὶ ἑν ἔτος. Διὰ δὲ τοὺς κάμνοντας συνδρομητάς ἄνω τῶν 10 καὶ προπληρῶντας τὰς συνδρομάς των ἀρίεται εἰς ὄφελός των ἐκπτώσις δραχ. 20 ἐπὶ ταῖς 100 ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῶν συνδρομῶν.

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Δέκα ἡμέρας πρὸ τοῦ νέου ἔτους θὰ ἔχωμεν ἐν τῷ Γραφείῳ μας ἑτοιμον εἰς πώλησιν τὸν πρῶτον τόμονα τῆς Διαπλ. τῶν Παίδων.

ΕΚΑΣΤΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἄδελτος, μὲ ὄρατον ἐξώφυλλον φρ. 2.—
 Ἀδελμένος..... " 3 1/2

(Ταχυδρομικὰ ἐκάστου τόμου διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικόν: Ἄδελτου λεπ. 20, δεδεμένου λεπ. 30).

Ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ φιλοδωρήσωσι τὴν Διαπλάσιν κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους πρὸς τοὺς μικροὺς των φίλους καὶ συγγενεῖς παρακαλοῦνται νὰ ἀποστελῶσιν ἡμῖν ἀπὸ σήμερον τὰς παραγγελίας των,

διότι οἱ τόμοι οὗθ' ἂν ἐτοιμάσωμεν ἄνευ παραγγελιῶν ταχέως θάλοισιν ἐξαντληθῆ.

Εἰς τόμος τῆς Διαπλάσεως καὶ μία συνδρομὴ διὰ τὸ δεύτερον ἔτος εἶνε τὰ καλλίτερα, τὰ διαρκέστερα καὶ ὠφελιμώτερα δῶρα τὰ ὅποια δύναται νὰ ἀνταλλάξωσιν οἱ μικροὶ μας συνδρομηταὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς των, τὰς ἀδελφάς, τοὺς φίλους των καὶ λοιποὺς μικροὺς συγγενεῖς των. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου μηνὸς ἢ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ φυλλαδίου θὰ γίνεται ἀφορμὴ εἰς ἀνάμνησιν τῆς στοργῆς καὶ τῆς φιλίας ἧτις ἐπροκάλεσε τὴν μικράν, ἀλλὰ πολύτιμον ταύτην δωρεάν.